

Miniszterelnökség

Iromány száma: **T/13670.**

Benyújtás dátuma: **2020-11-10 23:27**

Parlex azonosító: **1701UQIH0001**

Címzett: Kövér László, az Országgyűlés elnöke

Tárgy: Törvényjavaslat benyújtása

Benyújtó: Dr. Semjén Zsolt, miniszterelnök-helyettes

Előadó: Gulyás Gergely, Miniszterelnökséget vezető miniszter

Törvényjavaslat címe: Az anyakönyvi eljárások egyszerűsítéséről és elektronizálásáról, valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról

A Kormány nevében mellékelten benyújtom az anyakönyvi eljárások egyszerűsítéséről és elektronizálásáról, valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló törvényjavaslatot.

2020. évi törvény

az anyakönyvi eljárások egyszerűsítéséről és elektronizálásáról, valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról

1. A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény módosítása

1. §

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény

a) 24/B. § (1) és (2) bekezdésében a „vagy „özvegy vagy özvegy bejegyzett élettárs” megjelöléssel” szövegrész helyébe az „, „özvegy vagy özvegy bejegyzett élettárs” vagy „házassága megszűnt vagy bejegyzett élettársi kapcsolata megszűnt” megjelöléssel” szöveg,

b) 29/F. § (2) bekezdésében az „a polgárt” szövegrész helyébe az „a polgárt, valamint a polgár lakóhelye szerint illetékes járási hivatal is” szöveg

lép.

2. A magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény módosítása

2. §

A magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény

a) 16. § (3) bekezdésében a „honosított személy” szövegrész helyébe a „honosított személy egy alkalommal” szöveg,

b) 17/A. § (1) bekezdésében a „közli” szövegrész helyébe a „, valamint a köztársasági elnök honosítást, visszahonosítást elutasító döntését közli” szöveg

lép.

3. Az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény módosítása

3. §

(1) Az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény (a továbbiakban: At.) 1. § (1) bekezdés f) és g) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek, és a bekezdés a következő h)-k) ponttal egészül ki:

(Anyakönyvi eljárás)

„f) a házassági névviselési forma módosítására irányuló eljárás,

g) a családi név korrekciójára irányuló eljárás,

h) az adatigénylés alapján történő adattovábbítás,

i) a házassági név megváltoztatására irányuló eljárás,

j) az anyakönyvi okiratok kiállítása,

k) az anyakönyvi nyilvántartások rendszerének vezetése.”

(2) Az At. 1. § (1) bekezdése a következő l) ponttal egészül ki:

(Anyakönyvi eljárás)

„l) az utónév módosítására irányuló eljárás.”

4. §

(1) Az At. 4. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„4. §

(1) Az anyakönyv vezetésére a kormányrendeletben meghatározott képesítési feltételekkel rendelkező

- a) anyakönyvvezető vagy
 - b) a Kormány által rendeletben kijelölt anyakönyvi szerv kormánytisztviselője
- jogosult.

(2) Az apai elismerő nyilatkozatok nyilvántartásába történő adatbejegyzésre és adatmódosításra az anyakönyvvezető jogosult.

(3) E törvény eltérő rendelkezése hiányában az anyakönyvi eljárást az anyakönyvvezető folytatja le.

(4) A házasság megkötésében, valamint a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésében az anyakönyvvezető közreműködik.

(5) A polgármester az anyakönyvvezető által előkészített házasság megkötésében, valamint a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésében – képesítéssel rendelkező anyakönyvvezető jelenlétében – az anyakönyvvezetőre megállapított képesítési feltételek hiányában is közreműködhet, az anyakönyvbe azonban adatot nem rögzíthet.

(6) Az anyakönyvi szerv

- a) végzi a hazai anyakönyvezést,
- b) dönt a névváltoztatási kérelemről,
- c) nyilatkozik a házasságkötéshez, bejegyzett élettársi kapcsolat létesítéséhez benyújtott külföldi okirat elfogadhatóságáról,
- d) a hazai anyakönyvezés kivételével, teljesíti az anyakönyvi bejegyzést, ha annak alapja külföldi okirat – ide nem értve a személyazonosságot, illetve állampolgárságot igazoló okiratot –, kivéve, ha az anyakönyvi bejegyzés teljesítéséről való döntésre a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet az irányadó,
- e) teljesíti az anyakönyvi bejegyzést, ha annak alapja nem magyar állampolgár anyától származó gyermekekre tett teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat,
- f) eljár a 12/B. § (2) bekezdésében meghatározott esetben,
- g) töröl az apai elismerő nyilatkozatok nyilvántartásából.

(7) Anyakönyvi kivonat kiállítására az anyakönyvvezető és az anyakönyvi szerv jogosult. Az anyakönyvi szerv az adatoknak a bejegyzésre irányuló eljárásban általa teljesített bejegyzésével

összefüggésben jogosult anyakönyvi kivonat kiállítására.

(8) Az anyakönyvi hatósági bizonyítvány kiállítására az anyakönyvvezető jogosult.”

(2) Az At. 4. § (6) bekezdése a következő h) ponttal egészül ki:

(Az anyakönyvi szerv)

„h) elektronikus úton benyújtott kérelem esetén dönt a házassági névviselési forma módosításáról.”

(3) Az At. 4. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) Anyakönyvi kivonat kiállítására az anyakönyvvezető és az anyakönyvi szerv jogosult. Az anyakönyvi szerv az adatoknak az általa történt bejegyzését követően, valamint elektronikus úton benyújtott kérelem esetén jogosult anyakönyvi kivonat kiállítására.”

(4) Az At. 4. §-a a következő (9) bekezdéssel egészül ki:

„(9) A névváltozási hatósági bizonyítványt az anyakönyvvezető vagy a névváltoztatásért felelős anyakönyvi szerv állítja ki.”

5. §

(1) Az At. 8. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Ha a bíróság holtak nyilvánító döntést hozott, a halálesetet a holtak nyilvánított személy születését nyilvántartó, ennek hiányában a születés helye szerint illetékes anyakönyvvezető jegyzi be az anyakönyvbe.”

(2) Az At. 9. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„9. §

(1) A házasságkötést és a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítését megelőző eljárásra, a házasságkötésnél és a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésénél történő közreműködésre, valamint a házasság és a bejegyzett élettársi kapcsolat anyakönyvezésére az az anyakönyvvezető illetékes, aki előtt a házasulók vagy a felek a szándékukat bejelentik.

(2) A házassági névviselési forma módosítására

a) az elektronikus anyakönyvben szereplő bejegyzés esetén bármely anyakönyvvezető,

b) az elektronikus anyakönyvben még nem szereplő anyakönyvi bejegyzés esetén a nyilvántartó anyakönyvvezető

illetékes.”

(3) Az At. 9. § (2) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:

(A házassági névviselési forma módosítására)

„c) az elektronikus anyakönyvben szereplő anyakönyvi bejegyzés vonatkozásában elektronikusan

benyújtott kérelem esetén az anyakönyvi szerv”
(illetékes.)

(4) Az At. 10. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„10. §

- (1) A hazai anyakönyvezés végzésére kijelölt anyakönyvi szerv anyakönyvezi
- a) a magyar állampolgár külföldön történt születését, házasságkötését, bejegyzett élettársi kapcsolatának létesítését és halálesetét,
 - b) annak a nem magyar állampolgárnak külföldön történt születését, akit magyar állampolgár örökbe fogadott,
 - c) a magyar állampolgár halálesetét, ha a bíróság holtak nyilvánító döntést hozott, és az érintett születési helye külföldön van vagy ismeretlen, továbbá, ha a halál tényének bírói megállapítása esetén a bíróság döntése szerint a haláleset helye külföldön van,
 - d) annak a külföldön született nem magyar állampolgárnak a halálesetét, akit magyar bíróság nyilvánított holtak,
 - e) a Magyarországon lakóhellyel rendelkező hontalan személy külföldön történt születését, házasságkötését, bejegyzett élettársi kapcsolata létesítését, valamint halálesetét, ha a bejegyzést olyan személy kéri, akinek a magyarországi anyakönyvezéshez érdeke fűződik.

(2) Ha nem állapítható meg, hogy az anyakönyvi esemény bekövetkezésének időpontjában melyik anyakönyvvezető lett volna illetékes, vagy az eredetileg vezetett anyakönyvek külföldön vannak, az anyakönyvi bejegyzés teljesítésére a hazai anyakönyvezés végzésére kijelölt anyakönyvi szerv az illetékes.”

(5) Az At. 10. § (1) bekezdése a következő f) ponttal egészül ki:

(A hazai anyakönyvezés végzésére kijelölt anyakönyvi szerv anyakönyvezi)

„f) a magyar állampolgár Magyarország területén található külképviseleti hatóság előtt a 23. § (3) bekezdésének megfelelően kötött házasságát vagy a 35. § (3) bekezdésének megfelelően létesített bejegyzett élettársi kapcsolatát.”

(6) Az At. 11. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„11. §

(1) Az anyakönyvi eljárás lefolytatására és az anyakönyv vezetésére – e törvény eltérő rendelkezése hiányában – a nyilvántartó anyakönyvvezető illetékes. Amennyiben az anyakönyvbe történő adatbejegyzés, adatmódosítás, adattörlés az anyakönyvi szerv hatáskörébe tartozik, akkor arra az anyakönyvi esemény helye szerinti anyakönyvi szerv az illetékes.

(2) Az elektronikus anyakönyvben szereplő anyakönyvi eseményt érintő kérelemre induló anyakönyvi eljárás lefolytatására és az adatváltás bejegyzésére bármely anyakönyvvezető és anyakönyvi szerv illetékes.

(3) Az anyakönyvi eseményt érintő adatszűrés esetén az eljáró anyakönyvvezető az elektronikus anyakönyvben szereplő, kapcsolódó születési, házassági, bejegyzett élettársi vagy halotti anyakönyvi bejegyzésben történő adatszűrésre is illetékes.”

(7) Az At. 12. §-a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Névváltozási hatósági bizonyítvány kiállítására az e törvényben meghatározott esetekben a születést nyilvántartó anyakönyvvezető vagy a névváltoztatási eljárás lefolytatására kijelölt anyakönyvi szerv illetékes.”

(8) Az At. 12. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„12. §

(1) Az anyakönyvbe bejegyzett vagy bejegyezhető adatról kért anyakönyvi kivonat és anyakönyvi hatósági bizonyítvány kiállítására az az anyakönyvvezető illetékes, akinél az anyakönyvi okirat kiállítását kérték.

(2) A nyilvántartó anyakönyvvezető illetékes

a) az anyakönyvi kivonat hivatalból történő,

b) az elektronikus anyakönyvbe még be nem jegyzett anyakönyvi bejegyzésről elektronikus úton igényelt anyakönyvi kivonat,

c) a papír alapú anyakönyvbe bejegyzett, de az elektronikus anyakönyvbe be nem jegyezhető adatról kért anyakönyvi hatósági bizonyítvány

kiállítására.

(3) Ha a kérelmező az elektronikus anyakönyvben szereplő bejegyzésről elektronikus úton igényelt anyakönyvi kivonatot személyesen kívánja átvenni, az anyakönyvi okirat kiállítására az anyakönyvi okirat kiállítása iránti kérelemben az átvétel helyeként megjelölt anyakönyvvezető illetékes.

(4) Az elektronikus anyakönyvben szereplő bejegyzésről elektronikus úton igényelt anyakönyvi okirat kiállítására az anyakönyvi esemény helye szerint illetékes anyakönyvi szerv vagy külföldön történt anyakönyvi esemény esetén a hazai anyakönyvvezetés végzésére kijelölt anyakönyvi szerv illetékes.

(5) Névváltozási hatósági bizonyítvány kiállítására az e törvényben meghatározott esetekben a születést nyilvántartó anyakönyvvezető vagy a névváltoztatási eljárás lefolytatására kijelölt anyakönyvi szerv illetékes.”

(9) Az At. 12/A. §-a a következő (3) és (4) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Az apai elismerő nyilatkozatok nyilvántartásába bejegyzett hibás adat javítására a rögzítő anyakönyvvezető vagy a születést nyilvántartó anyakönyvvezető illetékes.

(4) Az apai elismerő nyilatkozatok nyilvántartásából történő törlésre a születés helye szerint illetékes anyakönyvi szerv vagy külföldön történt születés esetén a hazai anyakönyvvezetés végzésére

kijelölt anyakönyvi szerv illetékes.”

(10) Az At. 12/B. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„12/B. §

(1) Az elektronikus anyakönyvi nyilvántartásból adatot az anyakönyvvezető, illetve az anyakönyvi szerv – a (2) és (3) bekezdésben foglalt esetek kivételével – a saját maga által teljesített bejegyzés tekintetében töröl.

(2) Amennyiben egy személyre vonatkozóan több – eltérő illetékességi területen bejegyzett – eseményt is egyidejűleg kell törölni, az eljárást az az anyakönyvi szerv folytatja le, amelynek illetékességi területén a legkorábban történt – törléssel érintett – anyakönyvi esemény bekövetkezett.

(3) Amennyiben egy személyre vonatkozóan több – eltérő illetékességi területen bejegyzett – eseményt is egyidejűleg kell törölni, amelyek között hazai anyakönyvezéssel érintett esemény is található, a törlést a hazai anyakönyvezés végzésére kijelölt anyakönyvi szerv végzi.”

6. §

(1) Az At. 14. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az anyakönyvi eljárásban a bejegyzendő adatokat, illetve a házasság megkötésének, valamint a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének törvényi feltételeit – e törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott kivétellel – közokirattal kell bizonyítani.”

(2) Az At. 14. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép és a § a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2) Közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy az anyakönyvi eljárás során felvett jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozat megtételének abban az esetben van helye, ha

- a) annak megtételét törvény vagy kormányrendelet kifejezetten előírja,
- b) ha az okirat az anyakönyvi szerv honlapján közzétett jegyzék szerint az adott országból nem szerezhető be,
- c) a külföldi okirat az anyakönyvbe bejegyzendő adatot nem az elektronikus anyakönyvben nyilvántartott adattartalomnak megfelelő formában tartalmazza.

(2a) Az anyakönyvi szerv a (2) bekezdés b) pontja szerinti államok körét a külpolitikáért felelős miniszter értesítése alapján teszi közzé.”

(3) Az At. 14. § (3c) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép és a § a következő (3d) és (3e) bekezdéssel egészül ki:

„(3c) A nem magyar nyelven kiállított okirat – az Európai Unió általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó jogi aktusában foglaltak kivételével, vagy ha e törvény, illetve az ügyfajtára

vonatkozó jogszabály másként nem rendelkezik – csak hiteles magyar fordítással ellátva fogadható el.

(3d) Az (1a) bekezdésben meghatározott esetben a hivatásos konzuli tisztviselő által jogszabályban meghatározott elektronikus úton a hazai anyakönyvezés végzésére kijelölt anyakönyvi szerv részére továbbított okirathoz nem szükséges fordítás, ha az okiratot az angol, a német vagy a francia nyelvek valamelyikén állították ki.

(3e) Az anyakönyvi eljárásban a hivatásos konzuli tisztviselő előtt benyújtott okirat hiteles magyar fordítása helyett a külföldi okirat anyakönyvezés szempontjából lényeges tartalmáról készített hivatalos, kivonatolt fordítás is elfogadható.”

7. §

(1) Az At. „Elektronikus úton történő kapcsolattartás” alcíme helyébe a következő alcím lép:

„Az anyakönyvi eljárásra vagy anyakönyvi okirat kiállítására irányuló kérelem benyújtása és az elektronikus kapcsolattartás

15. §

(1) Az anyakönyvi eljárás lefolytatására irányuló kérelmet bármely települési anyakönyvvezetőnél vagy külföldön a hivatásos konzuli tisztviselőnél, továbbá a hatáskörébe tartozó ügyben a hazai anyakönyvezés végzésére kijelölt szervnél és a névváltoztatási ügyekben eljáró szervnél is elő lehet terjeszteni.

(2) Az anyakönyvi eljárásokban – a (3) bekezdésben foglaltak kivételével – nincs helye elektronikus ügyintézésnek és a hatóság – a tájékoztatás kivételével – nem tart elektronikusan kapcsolatot.

(3) Az ügyfél az anyakönyvi okiratát és névváltoztatási okiratmásolatát elektronikus azonosítást követően elektronikus kapcsolattartás keretében is kérelmezheti.”

(2) Az At. 15. § (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek és a § a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(2) Az anyakönyvi eljárásokban – a (3) és (4) bekezdésben foglaltak kivételével – nincs helye elektronikus ügyintézésnek és a hatóság – a (3) bekezdés b)-e) pontjában foglalt eljárások, valamint a tájékoztatás kivételével – nem tart elektronikusan kapcsolatot.

(3) Az ügyfél elektronikus azonosítást követően elektronikus kapcsolattartás keretében kérelmezheti

a) a saját anyakönyvi okiratát,

b) házassági névviselési formájának a Polgári Törvénykönyvről szóló törvénynek megfelelő módosítását,

c) 46. § (1) bekezdés b) és c) pontja szerinti nemzetiségi név viselését,

d) utónevének módosítását,

e) – a kiskorú gyermekre kiterjedő névváltoztatás esetei kivételével – névváltoztatásának

engedélyezését.

(4) Az anyakönyvi okiratot a törvényes képviselő és a meghatalmazott elektronikus azonosítást követően elektronikus kapcsolattartás keretében is kérelmezheti.”

8. §

Az At. 16. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Ha valakinek több állampolgársága van, és ezek közül az egyik állampolgársága magyar, az anyakönyvbe a magyar állampolgárságot kell bejegyezni.”

9. §

Az At. 21. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Ha a házasságból született gyermeknek névváltoztatást engedélyeztek, akkor ezt úgy kell tekinteni, mintha a házastársak a gyermekek családi nevére vonatkozó megállapodásukat módosították volna. A módosítást – a (2) bekezdés foglaltaktól eltérően – az elektronikus anyakönyvbe be kell jegyezni.”

10. §

(1) Az At. 23. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„23. §

(1) Ha nem magyar állampolgár kíván Magyarországon házasságot kötni, nyilatkoznia kell, hogy a házasságkötésnek a személyes joga szerint nincs akadálya.

(2) A házasságkötést megelőző eljárásban az anyakönyvi szerv harminc napon belül nyilatkozik a külföldi okiratok elfogadhatóságáról.

(3) Azonos nem magyar állampolgárságú házasulók az állampolgárságuk szerint illetékes, Magyarország területén található külképviseleti hatóságnál is köthetnek házasságot, feltéve, hogy nemzetközi szerződés és a külföldi állam joga ezt lehetővé teszi.”

(2) Az At. 27. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép és a § a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A házasságkötési szándék bejelentéséről felvett jegyzőkönyv egy évig érvényes.

(4) A házasságkötési szándék bejelentéséről felvett jegyzőkönyvet és az eljárás során rögzített egyéb adatokat haladéktalanul törölni kell, ha

- a) a jegyzőkönyv felvételétől számított egy év eltelt, és a házasságot nem kötötték meg,
- b) azt a házasulók valamelyike kéri,
- c) a jegyzőkönyv felvételét követően valamelyik házasuló házasságot köt vagy bejegyzett

élettársi kapcsolatot létesít.”

(3) Az At. 35. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„35. §

(1) Ha nem magyar állampolgár kíván Magyarországon bejegyzett élettársi kapcsolatot létesíteni, nyilatkoznia kell, hogy

- a) a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének a személyes joga szerint nincs akadálya, vagy
- b) a nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: Nmjt.) 37. § (2) bekezdés a) pontja szerinti esetben a házasságkötésének a személyes joga szerint nem lenne akadálya.

(2) A bejegyzett élettársi kapcsolat létesítését megelőző eljárásban az anyakönyvi szerv harminc napon belül nyilatkozik a külföldi okiratok elfogadhatóságáról.

(3) Azonos nem magyar állampolgárságú felek az állampolgárságuk szerint illetékes, Magyarország területén található külképviseleti hatóságnál is létesíthetnek bejegyzett élettársi kapcsolatot, feltéve, hogy nemzetközi szerződés és a külföldi állam joga ezt lehetővé teszi.”

(4) Az At. 39. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép és a § a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére irányuló szándék bejelentéséről felvett jegyzőkönyv egy évig érvényes.

(4) A bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére irányuló szándék bejelentéséről felvett jegyzőkönyvet haladéktalanul törölni kell, ha

- a) a jegyzőkönyv felvételétől számított egy év eltelt, és nem történt meg a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése,
- b) azt a felek valamelyike kéri,
- c) a jegyzőkönyv felvételét követően valamelyik fél bejegyzett élettársi kapcsolatot létesít vagy házasságot köt.”

11. §

(1) Az At. 44. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A születési családi név egy- vagy kéttagú.”

(2) Az At. 44. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) Ha valamelyik szülő nem magyar állampolgár, vagy ha több állampolgársága van, és ezek közül az egyik állampolgársága magyar, az anyakönyvvezető a szülők kérelmére a gyermek családi nevét, illetve utónevét az anyakönyvbe az érintett külföldi jog szerint irányadó szabályok szerint is bejegyezheti. A szülők igazolják azt a tényt, hogy az általuk megjelölt családi, illetve utónév e

külföldi jognak megfelel. Nem kell igazolni a kért utónév anyakönyvezhetőségét, ha az anyakönyvvezetőnek hivatalos tudomása van arról, hogy az adott külföldi országban bármilyen utónév anyakönyvezhető.”

(3) Az At. a következő 44/A. §-sal egészül ki:

„44/A. §

(1) Ha a több utónévvel rendelkező magyar állampolgár valamelyik utónevének kizárólagos viselését vagy az utónevek sorrendjének cseréjét kéri, az anyakönyvvezető az adatváltozást az anyakönyvi bejegyzésben átvezeti.

(2) Az utónév módosítására irányuló eljárásban az At. 49. § (2a)-(3) bekezdését, az 50. § (1) bekezdését, valamint az 50. § (2) bekezdés a)-c) pontját megfelelően alkalmazni kell.”

(4) Az At. 45. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az elektronikus anyakönyvbe magyar állampolgárnak – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – két utónevet lehet bejegyezni. Annak a magyar állampolgárnak, akinek a papír alapú születési anyakönyvi bejegyzése kettőnél több utónevet tartalmaz, írásban nyilatkoznia kell, hogy melyik két utónevét vagy kizárólagosan melyik utónevét kívánja viselni. A nyilatkozattal az anyakönyvi bejegyzésben szereplő utónevek sorrendje módosítható. A nyilatkozat alapján a születési anyakönyvi bejegyzésben az adatváltozást át kell vezetni. Ha az érintett személy a nyilatkozatot nem teszi meg, az elektronikus anyakönyvbe a papír alapú anyakönyvben szereplő utónevei közül az első kettőt kell feltüntetni.”

(5) Az At. 46. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Nemzetiségi utónévként az érintett országos nemzetiségi önkormányzat által összeállított és közzétett nemzetiségi utónévjegyzékben szereplő utónév anyakönyvezhető.”

(6) Az At. 46. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az országos nemzetiségi önkormányzat az általa összeállított és vezetett nemzetiségi utónévjegyzéket a honlapján teszi közzé, amely tartalmazza

- a) a magyar anyakönyvbe bejegyezhető nemzetiségi utónevet,
- b) azt a tényt, hogy az adott nemzetiségi utónév női vagy férfi név,
- c) a nemzetiségi utónevet a nemzetiségi nyelv betűivel,
- d) ha a nemzetiségi utónév a magyar ábécében nem szereplő betűt tartalmaz, annak a magyar ábécé betűivel való átírását,
- e) – amennyiben van – a nemzetiségi utónév magyar megfelelőjét.”

12. §

(1) Az At. 48. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép és a § a következő (2) bekezdéssel egészül ki:

„(1) A házassági névviselési forma – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – az érintett kérelmére módosítható.

(2) Ha a fél a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítését megelőzően olyan házassági nevet visel, amelyet a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítését követően nem viselhet tovább és a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítéséig a házassági névviselési formájának módosítását nem kérelmezte, akkor a házassági anyakönyvbe bejegyzett házassági nevet a Bék. tv. 3. § (3) bekezdésének megfelelően hivatalból módosítani kell.”

(2) Az At. „A házassági név” alcíme a következő 48/A. §-sal egészül ki:

„48/A. §

A volt házastársa nevét viselő személy kérelmére a házassági neve megváltozását az anyakönyvvezető az anyakönyvbe bejegyzi, ha a házasság megszűnt, és igazolható, hogy a volt házastársa nevét a kért formában használta.”

13. §

(1) Az At. 49. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Magyar állampolgár kérelmére a születési családi, illetve utónevének megváltoztatását az anyakönyvi szerv engedélyezheti. Nem kell a névváltoztatást engedélyezni, ha a magyar állampolgár az Nmjt. 16. § (5) bekezdése alapján viselheti a külföldön érvényesen bejegyzett nevet.”

(2) Az At. 49. § (2b) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2b) A kiskorú nevében a szülő nyújthat be névváltoztatási kérelmet vagy – ha a gyermek nem áll szülői felügyelet alatt – a gyám a gyámhatóság jóváhagyásával kérelmezheti a névváltoztatást. A korlátozottan cselekvőképes kiskorúnak hozzá kell járulnia a névváltoztatáshoz.”

(3) Az At. 50. § (2) bekezdés a) pont aj) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A kérelemnek tartalmaznia kell a kérelmező)

„aj) születési nemét,”

(4) Az At. 51. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„51. §

(1) A névváltoztatási iratok nem selejtezhetők, őrzésükről a Magyar Nemzeti Levéltár az adatvédelmi szabályok megtartásával és – a (2) bekezdésben meghatározottak szerint – az anyakönyvi szerv gondoskodik.

(2) A 2015. április 1. napját követően lezárult névváltoztatási ügy iratanyagát három évig az

anyakönyvi szerv őrzi.”

14. §

(1) Az At. 54. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„54. §

(1) A doktori cím és más tudományos fokozat, valamint az egyes címek és rangok megszüntetéséről szóló 1947. évi IV. törvény szabályaival ellentétes adatok bejegyzését meg kell tagadni.

(2) Az anyakönyvbe korábban bejegyzett egyéb jelzés nem viselhető, és azt az elektronikus anyakönyvbe történő bejegyzés során figyelmen kívül kell hagyni.”

(2) Az At. 55. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Az a személy, akinek kéttagú családi nevét 1953. január 1-jét megelőzően kötőjel nélkül anyakönyvezték, kérheti, hogy a családi nevét a továbbiakban kötőjellel összekapcsolva viselje. Az a személy, akinek két- vagy többtagú családi nevét kötőjellel összekapcsolva anyakönyvezték, kérheti a családi név tagjait összekötő kötőjel törlését. A nyilatkozatnak megfelelően az anyakönyvi adatváltozásokat át kell vezetni az anyakönyvben.”

15. §

(1) Az At. 57. § (2)-(4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) A papír alapú anyakönyvben nyilvántartott anyakönyvi eseményt – a 60. § (1) bekezdésében foglalt kivétellel – a törvény hatálybalépését követően az anyakönyvi eljárás lefolytatásához, az anyakönyvi okiratok kiállításához az elektronikus anyakönyvbe be kell jegyezni.

(3) Ha az anyakönyvi eljárás olyan születési, házassági, bejegyzett élettársi vagy halotti anyakönyvi bejegyzést is érint, amelyet az eljáró anyakönyvvezető vagy hazai anyakönyvezés végzésére kijelölt anyakönyvi szerv tart nyilván, akkor az anyakönyvi bejegyzés teljesítését megelőzően az érintett papír alapú anyakönyvi bejegyzés adatait az elektronikus anyakönyvbe be kell jegyezni.

(4) Ha az anyakönyvi eljárás vagy az anyakönyvi okirat kiállítása házassági, bejegyzett élettársi vagy halotti anyakönyvi bejegyzést érint, az eljáró anyakönyvvezető vagy a hazai anyakönyvezés végzésére kijelölt anyakönyvi szerv értesíti a házastársak, bejegyzett élettársak, valamint az elhalt és a túlélő házastársa vagy bejegyzett élettársa születését nyilvántartó anyakönyvvezetőt a születési bejegyzés adatainak az elektronikus anyakönyvbe történő bejegyzése érdekében. A megkeresett nyilvántartó anyakönyvvezető a papír alapú anyakönyvi bejegyzés adatainak az elektronikus anyakönyvbe történő bejegyzéséről az értesítéstől számított százhusz napon belül gondoskodik, és erről értesíti a megkeresőt.”

(2) Az At. 59. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„59. §

(1) Az adattovábbítás teljesítése érdekében a nyilvántartó anyakönyvvezető öt napon belül gondoskodik a papír alapú anyakönyvi bejegyzésben szereplő adatoknak az elektronikus anyakönyvbe történő bejegyzéséről.

(2) Ha a családi név korrekciójára irányuló eljárás, a nemzetiségi névviselésre irányuló eljárás, valamint az utónév módosítására irányuló eljárás esetén a kérelmező fennálló házasságára vagy bejegyzett élettársi kapcsolatára, valamint kiskorú gyermekének születésére vonatkozó papír alapú anyakönyvi bejegyzés az elektronikus anyakönyvben nem szerepel, a kérelem benyújtásának helye szerinti anyakönyvvezető megkeresi az érintett eseményt nyilvántartó anyakönyvvezetőt az anyakönyvi esemény elektronikus anyakönyvbe történő bejegyzése érdekében. A megkeresett nyilvántartó anyakönyvvezető a papír alapú anyakönyvi bejegyzés adatainak az elektronikus anyakönyvbe történő bejegyzéséről az értesítéstől számított nyolc napon belül gondoskodik, és erről értesíti a megkeresőt.”

(3) Az At. 60. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki:

„(2) A papír alapú anyakönyv adatainak az elektronikus anyakönyvbe történő bejegyzésének részletes szabályait kormányrendelet állapítja meg.”

16. §

Az At. a következő 61/B. §-sal egészül ki:

„61/B. §

(1) A bíróság a házasság vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat nemlétezésének, érvénytelenségének megállapításáról, felbontásáról értesíti a nyilvántartó anyakönyvvezetőt, valamint közli a határozat számát és a jogerőre emelkedés időpontját.

(2) A közjegyző a bejegyzett élettársi kapcsolat megszüntetéséről értesíti a nyilvántartó anyakönyvvezetőt, valamint közli a döntés számát és a jogerőre emelkedés időpontját.”

17. §

(1) Az At. 62. § (2b) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az anyakönyvvezető)

„a) az elhalt magyar hatóságok által kiállított úti okmányát, vezetői engedélyét a haláleset helye szerint illetékes járási hivatalnak,”

(érvénytelenítés és az érvénytelenítés tényének az okmány-nyilvántartásban történő átvezetése céljából megküldi.)

(2) Az At. 62. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az anyakönyvvezető az elhalt személy átadott személyazonosító igazolványát és a személyi

azonosítóját és lakcímét igazoló hatósági igazolványát átlukasztással - könyv formátumú személyazonosító igazolvány esetén az adatoldalakon elhelyezett érvénytelenségre utaló bélyegzőlenyomattal - érvényteleníti. Az anyakönyvvezető az általa érvénytelenített okmányokat erre irányuló kérelem esetén visszaadja az elhalt személy hozzátartozójának. Hamis vagy meghamisított okmányt visszaadni nem lehet. Az anyakönyvvezető a vissza nem igényelt érvénytelenített okmányokat, valamint a további, személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványt soron kívül, de legkésőbb három napon belül továbbítja a haláleset helye szerint illetékes járási hivatalnak.”

18. §

(1) Az At. 62/A. §-a a következő c) ponttal egészül ki:

[Az anyakönyvvezető elektronikus úton, egyedi informatikai alkalmazás igénybevételével közvetlen adathozzáféréssel (a továbbiakban: közvetlen hozzáférés) jogosult]

„c) az ügyfél ügyintézési rendelkezésének ellenőrzése, valamint a törvényes képviselő személyazonosító igazolvány kiállításához szükséges hozzájáruló nyilatkozatának ellenőrzése céljából az ügyfél ügyintézési rendelkezéseinek nyilvántartásában kezelt adatokat”

(megismerni.)

(2) Az At. 62/A. §-a a következő d) ponttal egészül ki:

[Az anyakönyvvezető elektronikus úton, egyedi informatikai alkalmazás igénybevételével közvetlen adathozzáféréssel (a továbbiakban: közvetlen hozzáférés) jogosult]

„d) a gondnokoltak és az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásáról szóló törvényben meghatározott célból a gondnokoltak nyilvántartásában kezelt, a törvényben meghatározott adatokat”

(megismerni.)

19. §

(1) Az At. 63. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„63. §

(1) A települési önkormányzat jegyzője, valamint a külképviselet vezetője gondoskodik arról, hogy az anyakönyvvezetőnek tárgyalásra alkalmas helyiség álljon rendelkezésére.

(2) Az anyakönyvvezető a születést és a halálesetet a bejelentést követően – ha az anyakönyvvezetéshez szükséges, kormányrendeletben meghatározott adatok rendelkezésre állnak és a tényállás tisztázott – haladéktalanul anyakönyvezi.

(3) Amennyiben az anyakönyvvezetéshez szükséges adatok beszerzésére és tisztázására tett intézkedések harminc napon belül nem vezetnek eredményre, az anyakönyvvezető születés esetén megkeresi a gyámhatóságot, haláleset esetén megkeresi a rendőrséget.

(4) Amennyiben az anya sem a bejelentés során, sem az anyakönyvvezető felhívásától számított

tizenöt napon belül nem igazolja a személyazonosságát, vagy a szülő a bejelentési kötelezettségének az anyakönyvvezető felhívására sem tesz eleget, a születés anyakönyvezésére az ismeretlen szülőktől származó gyermekre irányadó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(5) Amennyiben az elhunyt személyazonosságának igazolására személyazonosságot igazoló okmány nem áll rendelkezésre és az elhunyt személyazonosságának megállapítására tett rendőrségi intézkedés nem vezetett eredményre, a haláleset anyakönyvezésére az ismeretlen holttest anyakönyvezésének szabályait kell alkalmazni.

(6) Az anyakönyvvezető a házasságot és a bejegyzett élettársi kapcsolatot annak létrejöttét követően haladéktalanul anyakönyvezi.

(7) A házasulók vagy a bejegyzett élettársi kapcsolatot létesíteni szándékozók kérelmére az anyakönyvvezető a megkötendő házasságot és a létesítendő bejegyzett élettársi kapcsolatot a házasságkötés, illetve a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének tervezett időpontját megelőző utolsó munkanapon előzetesen anyakönyvezi. Ha a házasság megkötésére vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére nem került sor, az anyakönyvvezető a bejegyzés adatait a házasságkötés, illetve a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének tervezett időpontját követő első munkanapon törli az anyakönyvből. Az anyakönyvvezető a kiállított anyakönyvi kivonatot csak a házasság megkötését vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítését követően adhatja ki. A házasság megkötéséig, illetve a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítéséig a bejegyzésből nem teljesíthető adattovábbítás és az adatok közvetlen hozzáféréssel sem ismerhetők meg.

(8) A hatósági, közjegyzői vagy bírósági döntésen alapuló bejegyzés teljesítésének ügyintézési határideje öt nap.

(9) A kérelemre induló anyakönyvi eljárás ügyintézési határideje – a (10) bekezdésben foglaltak kivételével – tizenöt nap.

(10) Az anyakönyvi eljárás ügyintézési határideje

a) névváltoztatási kérelem esetén negyvenöt nap,

b) ha – ide nem értve a külföldi állampolgárságot, illetve személyazonosságot igazoló okiratot – az anyakönyvi bejegyzés teljesítésének alapja külföldi okirat hatvanöt nap,

c) hazai anyakönyvezési kérelem esetén hetvenöt nap.”

(2) Az At. 63. §-a a következő (11) bekezdéssel egészül ki:

„(11) Az anyakönyvi szerv az elektronikus úton előterjesztett házassági névviselési forma módosítására irányuló kérelem esetén az automatikus döntéshozatali eljárás szabályai szerint folytatja le az eljárást.”

(3) Az At. 64. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„64. §

Ha az anyakönyvi bejegyzést nem a nyilvántartó anyakönyvvezető teljesítette, az anyakönyvi alapiratokat nyolc napon belül megküldi a nyilvántartó anyakönyvvezetőnek.”

20. §

Az At. 68. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A hazai anyakönyvezés során a magyar állampolgár kérelmezheti utónevének a 44/A. § (1) bekezdése szerinti módosítását.”

21. §

Az At. 69. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) A papír alapú anyakönyv és a névmutató nem selejtezhető, őrzéséről a nyilvántartó anyakönyvvezető gondoskodik.”

22. §

(1) Az At. 69/B. § (1) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A személyazonosító adatok nyilvántartása tartalmazza)

„d) a b) pont ba), bd), bf), bg), bh), bi) és bj) alpontjában foglalt adatok változását,”

(2) Az At. 69/B. § (1a) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1a) A szülő születési nevének a megváltozását a kiskorú gyermek anyakönyvi bejegyzésébe hivatalból be kell jegyezni.

(2) A szülő születési nevének megváltozását nagykorú személy esetében kizárólag a nagykorú személy kérelmére kell bejegyezni.”

(3) Az At. 69/B. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az anyakönyvbe korábban bejegyzett, a szülő nemének és ahhoz kapcsolódóan az utónevének a megváltozása a gyermek személyazonosító adatainál nem vezethető át adatváltozásként.”

(4) Az At. 69/D. § (1) bekezdés h) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az elektronikus anyakönyv a házassággal kapcsolatban nyilvántartja)

„h) a b) pontban meghatározott adatoknak a házasság fennállása alatt bekövetkezett változását, valamint a házasság megszűnését követően a házassági névviselési forma módosításának tényét és időpontját,”

(5) Az At. 69/D. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a házasságkötést nyilvántartó anyakönyvvezető vagy a bíróság a házasság nem létezését állapítja meg, a házasságkötést nyilvántartó anyakönyvvezető a határozat véglegessé válását vagy a bíróság értesítését követően az (1) bekezdésben foglalt adatokat törli, egyúttal intézkedik a

házassági anyakönyvi kivonat érvénytelenítéséről és gondoskodik az okirat bevonásáról.”

(6) Az At. 69/E. § (1) bekezdés g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az elektronikus anyakönyv a bejegyzett élettársi kapcsolattal összefüggésben nyilvántartja)

„g) a b) pontban szereplő adatoknak a bejegyzett élettársi kapcsolat fennállása alatt bekövetkezett változását,”

(7) Az At. 69/E. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a bejegyzett élettársi kapcsolatot nyilvántartó anyakönyvvezető vagy a bíróság a bejegyzett élettársi kapcsolat nem létezését állapítja meg, a bejegyzett élettársi kapcsolatot nyilvántartó anyakönyvvezető a határozat véglegessé válását vagy a bíróság értesítését követően az (1) bekezdésben foglalt adatokat törli, egyúttal intézkedik a bejegyzett élettársi kapcsolatról kiállított kivonat érvénytelenítéséről és gondoskodik az okirat bevonásáról.”

(8) Az At. 69/G. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„69/G. §

(1) Az elektronikus anyakönyv az ismeretlen holttest anyakönyvezése esetén határidő nélkül nyilvántartja

- a) az elektronikus anyakönyvi egyedi azonosítót,
- b) az ismeretlen holttestnek a rendőrség feladat- és hatáskörrel rendelkező szerve által megállapított adatait,
- c) az értesítést küldő rendőri szerv megnevezését,
- d) az ügyirat számát,
- e) az adatot bejegyző személy nevét és felhasználói azonosítóját,
- f) a bejegyzés idejét,
- g) a keletkezett anyakönyvi alapiratok típusát és azonosító számát és
- h) ismertté válás esetén annak tényét és időpontját.

(2) Ha az elhalt személyazonossága ismertté válik és az elhalt személy az elektronikus anyakönyvben már szerepel, az (1) bekezdés a) pontjában foglalt adatot módosítani kell.”

23. §

(1) Az At. 70. § (2) bekezdés f)-o) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(Az apai elismerő nyilatkozatok nyilvántartása tartalmazza)

„f) ha az apa vagy az anya jognyilatkozatának érvényességéhez törvényes képviselőjének hozzájárulása szükséges, a törvényes képviselő

- fa) születési családi és utónevét,
- fb) házassági nevét,
- fc) születési helyét,
- fd) születési idejét,
- fe) anyja születési családi és utónevét és

- ff) nyilatkozatát,
- g) ha a gyermeknek nem az anya a törvényes képviselője, illetve ha az anya és a gyermek között – születendő gyermek esetén az anya és a magzat között – érdekellentét áll fenn, a gyermek vagy magzat törvényes képviselője
 - ga) születési családi és utónevét,
 - gb) házassági nevét,
 - gc) születési helyét,
 - gd) születési idejét,
 - ge) anyja születési családi és utónevét és
 - gf) nyilatkozatát,
- h) ha az apai elismerő nyilatkozat tételénél gondnok vagy gyám közreműködik,
 - ha) a gondnokot vagy gyámot kirendelő szerv megnevezését,
 - hb) a kirendelő határozat számát,
- i) az anya nyilatkozatát arról, hogy tudomása szerint apaság megállapítása iránti per van-e folyamatban, ha igen
 - ia) az eljáró bíróság megnevezését,
 - ib) a per ügyszámát,
- j) a nyilatkozattal érintett nem magyar állampolgár nyilatkozatát arról, hogy a magyar nyelvet érti és beszéli,
- k) ha a nyilatkozat megtételénél tolmács működött közre, akkor
 - ka) a tolmácsolás nyelvét,
 - kb) a tolmács házassági nevét, születési családi és utónevét,
 - kc) a tolmács lakóhelyét,
 - kd) a tolmács személyazonosító okmányának típusát, okmányazonosítóját és érvényességi idejét,
- l) az apai elismerő nyilatkozat és a hozzájáruló nyilatkozatok megtételének és rögzítésének helyét és idejét,
- m) az apai elismerő nyilatkozat azonosító számát,
- n) – ha az apai elismerő nyilatkozatot vagy a hozzájáruló nyilatkozatot nem az anyakönyvvezető előtt tették – a nyilatkozatot felvevő szerv megnevezését, továbbá a nyilatkozatot felvevő személy nevét,
- o) az apai elismerő nyilatkozatot vagy a hozzájáruló nyilatkozatot rögzítő személy nevét és felhasználói azonosítóját.”

(2) Az At. 70. § (4)-(6) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(4) Az anyakönyvvezető az előtte tett apai elismerő nyilatkozatot az apai elismerő nyilatkozatok nyilvántartásában rögzíti. Az apai elismerő nyilatkozatnak az apai elismerő nyilatkozatok nyilvántartásából kinyomtatott példányát az apa, az anya, a kiskorú apa, illetve anya törvényes képviselője, a tizennegyedik életévét betöltött gyermek, a kirendelt gondnok vagy gyám, a tolmács és az anyakönyvvezető aláírják. Az apai elismerő nyilatkozatot rögzítő anyakönyvvezető az apai elismerő nyilatkozat aláírt példányát megküldi a születést nyilvántartó anyakönyvvezetőnek.

(5) A nem az anyakönyvvezető előtt tett apai elismerő nyilatkozat a (2) bekezdésben meghatározott adatokat, valamint az apa, az anya, a kiskorú apa, illetve anya törvényes képviselője, a tizenegyedik életévét betöltött gyermek, a kirendelt gondnok vagy gyám, a tolmács és a nyilatkozatot felvevő személy aláírását tartalmazza. Az apai elismerő nyilatkozatot felvevő szerv a nyilatkozat aláírt példányát 3 napon belül megküldi az adatok rögzítésére illetékes anyakönyvvezetőnek.

(6) Ha a nem anyakönyvvezető előtt tett apai elismerő nyilatkozat az (5) bekezdésben foglaltakat nem tartalmazza, az anyakönyvvezető a nyilatkozatot felvevő szerv útján intézkedik a hiányosságok pótlásáról.”

(3) Az At. 70. §-a következő (7)-(9) bekezdéssel egészül ki:

„(7) Ha az apai elismerő nyilatkozatot születendő gyermekre tették, a gyermek születésének az arra illetékes anyakönyvvezető általi anyakönyvezését követően az adatokat az apai elismerő nyilatkozatok nyilvántartásában rögzítő anyakönyvvezető – a gyermek születését nyilvántartó anyakönyvvezető megkeresésére – az apai elismerő nyilatkozat aláírt példányát megküldi a születést nyilvántartó anyakönyvvezetőnek.

(8) Ha a megszületett gyermekre tett apai elismerő nyilatkozat teljes hatálya megállapítható, a rögzítő anyakönyvvezető, az adatok apai elismerő nyilatkozatok nyilvántartásában történő rögzítésével egyidejűleg a nyilatkozó férfi adatait az elektronikus anyakönyvbe apaként bejegyzi.

(9) Ha az anyakönyv és az apai elismerő nyilatkozatok nyilvántartásának adattartalma eltér, az ellenkező bizonyításáig az anyakönyvet kell hitelesnek tekinteni.”

24. §

Az At. 71. § (2) bekezdése a következő g) ponttal egészül ki:

(Az okirat-nyilvántartás tartalmazza)

„g) a kiállított névváltozási hatósági bizonyítvány esetén

ga) a kiállító szerv megnevezését és azonosítóját,

gb) az okirat kiállításának idejét,

gc) a névváltoztatást engedélyező döntés számát, azonosítóját, valamint az igazolt adatok körét,

gd) a kiállítását kérő természetes személy ügyfél természetes személyazonosító adatait és lakcímét, illetve a nem természetes személy ügyfél nevét, székhelyét vagy telephelyét, képviselőjének nevét,

ge) a névváltozással érintett személy egyedi elektronikus anyakönyvi azonosítóját,

gf) a névváltozással érintett személy természetes személyazonosító adatait és lakcímét,

gg) az okirat kiállítását elvégző személy nevét és felhasználói azonosítóját.”

25. §

(1) Az At. 73. § (1) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:

(Az anyakönyvből a következő anyakönyvi okiratok állíthatók ki:)

„c) névváltozási hatósági bizonyítvány.”

(2) Az At. 73. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A 73/A. §-ban, a 74. §-ban, valamint 75. §-ban meghatározott adatokon kívül az anyakönyvi okirat tartalmazza

- a) az anyakönyvi okirat okmányazonosítóját vagy számát,
- b) a kiállító szerv nevét,
- c) az anyakönyvi okirat kiállításának helyét, idejét,
- d) a kiállító szerv bélyegzőjének lenyomatát,
- e) a kiállító nevét és aláírását,
- f) az anyakönyvi bejegyzésben szereplő egyedi elektronikus anyakönyvi azonosítót.”

(3) Az At. 73/B. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A tájékoztatásra irányuló, kizárólag elektronikus felületen keresztül, egyedi informatikai alkalmazás igénybevételével benyújtható kérelemben a kiállított anyakönyvi kivonaton szereplő okmányazonosítót és egyedi elektronikus anyakönyvi azonosítót kell feltüntetni.”

(4) Az At. 74. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az anyakönyvi hatósági bizonyítvány tartalmazza

- a) a kérelmező
 - aa) által igazolni kért adatot,
 - ab) természetes személy természetes személyazonosító adatait és lakcímét,
 - ac) nem természetes személy nevét, székhelyét vagy telephelyét, képviselőjének nevét,
- b) a hatósági bizonyítvány felhasználásának a célját,
- c) az anyakönyvi bejegyzés folyószámát, évszámát, az anyakönyv megkülönböztető betűjelét.”

(5) Az At. a 74. §-t követően a következő alcímmel egészül ki:

„A névváltozási hatósági bizonyítvány

75. §

(1) Ha az anyakönyvi eljárásban megváltozott név igazolását kérik, a születést nyilvántartó anyakönyvvezető vagy – névváltoztatási eljárás esetén – a névváltoztatási eljárás lefolytatására kijelölt anyakönyvi szerv névváltozási hatósági bizonyítványt állít ki.

(2) A névváltozási hatósági bizonyítvány tartalmazza

- a) a kérelmező
 - aa) által igazolni kért adatot,
 - ab) természetes személyazonosító adatait és lakcímét,
 - ac) nem természetes személy nevét, székhelyét vagy telephelyét, képviselőjének nevét,

- b) a hatósági bizonyítvány felhasználásának a célját,
- c) a névváltozással érintett személy névváltozást megelőző természetes személyazonosító adatait és névváltozást követően anyakönyvezett születési családi és utónevét, illetve házassági családi és utónevét,
- d) a névváltozás hatályosulásának időpontját,
- e) névváltoztatás esetén a névváltoztatást engedélyező hatóság nevét és az ügyszámot.

(3) A névváltozási hatósági bizonyítvány nem tartalmazhatja a névváltozással érintett személy anyakönyvi eseményével kapcsolatba hozható más személy természetes személyazonosító adatait.”

26. §

(1) Az At. 78. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az anyakönyvbe az ügyfél részére betekintés nem engedélyezhető. Az anyakönyvbe bejegyzett adatok anyakönyvi okirattal igazolhatóak.”

(2) Az At. 81. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„81. §

(1) Az anyakönyvvezető, az anyakönyvi szerv, valamint az anyakönyvi ügyekért felelős miniszter az e törvényben meghatározott eljárás lefolytatása, az anyakönyv és az apai elismerő nyilatkozatok nyilvántartása adatai helyességének biztosítása, valamint a felügyeleti tevékenység ellátása céljából az elektronikus anyakönyvben, az apai elismerő nyilatkozatok nyilvántartásában, az okiratnyilvántartásban és a jogosultsági nyilvántartásban kezelt adatok teljes körét, valamint az elektronikus anyakönyvi alapíratot közvetlen hozzáféréssel jogosult átvenni, továbbá a papír alapú anyakönyvben nyilvántartott valamennyi adatot jogosult megtekinteni és átvenni, az anyakönyvi alapíratot jogosult megtekinteni és arról másolatot kérni.

(2) Az állampolgársági ügyekben eljáró szerv az állampolgársági eljárásban az érintett anyakönyvezett adatainak, névviselésének, valamint a családi kapcsolatok fennállásának megállapítása céljából az elektronikus anyakönyvben nyilvántartott, az érintett személyazonosító adatait és az anyakönyvi eseményekhez kapcsolódó, a 69/C-69/F. §-ban meghatározott adatokat, valamint az elektronikus anyakönyvi alapíratot közvetlen hozzáféréssel jogosult megismerni és átvenni, továbbá a papír alapú anyakönyvben nyilvántartott valamennyi adatot jogosult megtekinteni és átvenni, az anyakönyvi alapíratot jogosult megtekinteni és arról másolatot kérni.”

27. §

(1) Az At. 91. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„91. §

A nyilvántartó szerv

- a) születés esetén a gyermek személyazonosító igazolványa, valamint a személyi azonosítót és

lakcímet igazoló hatósági igazolványa átadásának tényéről és idejéről,

b) haláleset esetén a személyazonosító igazolvány, valamint a személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolvány érvénytelenítésének tényéről, idejéről, illetve a hozzátartozónak történő visszaadás tényéről

haladéktalanul értesíti a személyiadat- és lakcímnnyilvántartást kezelő szervet.”

(2) Az At. 91/B. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„91/B. §

Ha az anyakönyvvezető vagy az anyakönyvi szerv a házassággal vagy a bejegyzett élettársi kapcsolattal összefüggésben menekült, oltalmazott, menedékes vagy befogadott jogállású személy külföldön történt halálesete, továbbá magyar vagy külföldi bíróság vagy más hatóság Magyarországon elismerhető határozata alapján holtak nyilvánítás vagy halál tényének bírósági megállapítása miatt adatváltozást vezet át az elektronikus anyakönyvben, a nyilvántartó szerv e tényről haladéktalanul értesíti a menekültügyi hatóságot.”

(3) Az At. „Értesítés” alcíme a következő 91/E. §-sal egészül ki:

„91/E. §

A nyilvántartó szerv a haláleset anyakönyvezését követően az eseményazonosítóról, valamint az elhalt házassági családi és utónevéről, születési családi és utónevéről, születési helyéről és idejéről, anyja születési családi és utónevéről – az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér útján – haladéktalanul értesíti az Elektronikus Halottvizsgálati Bizonyítványt Kiállító Rendszert.”

28. §

Az At. 101/A. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) E törvénynek az anyakönyvi eljárások egyszerűsítéséről és elektronizálásáról, valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2020. évi ... törvénnyel megállapított 27. § (2) bekezdését, valamint 39. § (2) bekezdését a hatálybalépését követően tett házasságkötésre vagy bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére irányuló szándék bejelentése esetén kell alkalmazni.”

29. §

Az At.

1. 1. § (2) bekezdésében az „illetve azok változását” szöveg helyébe az „illetve az anyakönyvbe bejegyzett adatok változását” szöveg,
2. 2. §-ában az „e) és f) pontban” szövegrész helyébe az „e)-j) pontban” szöveg,
3. 2. §-ában az „e)-j) pontban” szövegrész helyébe az „e)-j) és l) pontban” szöveg,
4. 3. § s) pontjában az „anyakönyvben” szövegrész helyébe az „anyakönyvben és apai elismerő nyilatkozatok nyilvántartásában” szöveg,
5. 4. § (6) bekezdés b) pontjában a „kérelemről” szövegrész helyébe a „kérelemről és bejegyzzi a

névváltoztatást” szöveg,

6. 14. § (3) bekezdésében a „nemzetközi szerződésből” szövegrész helyébe a „nemzetközi szerződésből, az Európai Unió általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó jogi aktusából” szöveg,

7. 14. § (3b) bekezdésében az „anyakönyvi okirat” szövegrész helyébe az „okirat” szöveg,

8. 17. § (2) bekezdésében, 31. § (2) bekezdésében, 61. § (1) bekezdésében, valamint a 62. § (5) bekezdésében az „az 1. melléklet szerinti” szövegrész helyébe az „a kormányrendeletben meghatározott” szöveg,

9. 18. § (2) bekezdésében és 32. § (2) bekezdésében a „nyolc” szövegrész helyébe az „öt” szöveg,

10. 21. § (1) bekezdésében a „családi nevről” szövegrész helyébe a „névviseléséről” szöveg,

11. 23. § (3) bekezdésében a „nem magyar házasulók” szövegrész helyébe a „külföldi állampolgárságú házasulók – ideértve azt is, ha a házasulók valamelyike magyar állampolgársággal is rendelkezik –” szöveg,

12. 27. § (2) bekezdésében a „házasság” szövegrész helyébe a „házasság vasárnap,” szöveg,

13. 28. § (3) bekezdésében és 40. § (3) bekezdésében a „kijelenti” szövegrész helyébe a „megállapítja” szöveg,

14. a 33. §-t követő alcím címében a „létrehozásának” szövegrész helyébe a „létesítésénél történő közreműködés” szöveg,

15. 35. § (3) bekezdésében a „nem magyar állampolgárságú felek” szövegrész helyébe a „külföldi állampolgárságú felek – ideértve azt is, ha a felek legalább egyike magyar állampolgársággal is rendelkezik –” szöveg,

16. 39. § (2) bekezdésében a „kapcsolat” szövegrész helyébe a „kapcsolat vasárnap,” szöveg,

17. 46. § (4) bekezdésében a „tekintetében” szövegrész helyébe a „tekintetében közvetlenül az érintett vagy”, valamint az „a nemzetiségi utónévjegyzékbe fel kell venni” szövegrész helyébe az „azt az országos nemzetiségi önkormányzat az utónévjegyzékbe haladéktalanul felveszi” szöveg,

18. 55/A. § (3) bekezdésében a „betűjeles, valamint ragadványneves” szövegrész helyébe a „kért” szöveg,

19. 57. § (2) bekezdésében az „(1)–(3) bekezdésében” szövegrész helyébe az „(1) bekezdésében, valamint kormányrendeletben” szöveg,

20. 59/A. § (2a) bekezdésében a „születési családi nevének” szövegrész helyébe a „születési nevének” szöveg,

21. 61. § (3) bekezdés a) pontjában az „az 1. mellékletben” szövegrész helyébe az „a kormányrendeletben” szöveg,

22. 61. § (8) bekezdésében a „nemét” szövegrész helyébe a „születési nemét” szöveg,

23. 69/E. § (1) bekezdés a) pontjában a „létrehozás” szövegrész helyébe a „létesítésének” szöveg,

24. 69/E. § (1) bekezdés c) pontjában a „létrehozásánál” szövegrész helyébe a „létesítésénél” szöveg,

25. 69/H. § c) pontjában az „időpontját” szövegrész helyébe a „vagy a véglegessé válásának időpontját” szöveg,

26. 70. § (3) bekezdésében a „helye – ennek hiányában a nyilatkozat rögzítésének helye – szerint” szövegrész helyébe a „helye szerint” szöveg,

27. 73/B. § (1) bekezdésében az „a kiállított” szövegrész helyébe az „a 2014. július 1-jét

követően kiállított” szöveg,

28. 80. §-ában a „statisztikáról” szövegrészek helyébe a „hivatalos statisztikáról” szöveg,

29. 91/C. §-ában és a 91/D. §-ában az „Az anyakönyvvezető vagy az anyakönyvi szerv” szövegrész helyébe az „A nyilvántartó szerv”, valamint a „követő 5 munkanapon belül” szövegrész helyébe a „követően haladéktalanul” szöveg

lép.

30. §

Hatályát veszti az At.

a) 15. § (4) bekezdésében az „és névváltoztatási okiratmásolatát” szövegrész,

b) 34. § (2) bekezdés e) pontja,

c) 34. § (4) bekezdése,

d) 44/A. §-a,

e) 46. § (1) bekezdés d) pontjában „, vagy az adott nemzetiségi nyelven” szövegrész,

f) 52. §-a,

g) 55. § (1a) bekezdése,

h) 61. § (6) bekezdése,

i) 81/C. § (1) bekezdés a) pontja,

j) 1. melléklet b) Jegyzőkönyv a házasságkötési szándék bejelentéséről cím 11. pontja,

k) 1. melléklet c) Jegyzőkönyv bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére irányuló szándék bejelentéséről cím 9. pontja,

l) 1. melléklete.

4. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény módosítása

31. §

(1) A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:27. § (1) bekezdés b) és c) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(A feleség a házasságkötés után, választása szerint viseli)

„b) a férje teljes nevét a házasságra utaló toldással, amelyhez hozzákapcsolhatja a születési nevét vagy a házasságkötés előtt közvetlenül viselt nevét;

c) a férje családi nevét a házasságra utaló toldással és ehhez a születési nevét vagy a házasságkötés előtt közvetlenül viselt nevét hozzákapcsolja; vagy”

(2) A Ptk. 4:235. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„4:235. § [A gyám jogkörének korlátai]

(1) A gyám nem jogosult a gyermek nevének meghatározására, és nem adhat hozzájáruló nyilatkozatot a gyermek örökbefogadásához.

(2) A gyám jognyilatkozatainak érvényességéhez a gyámhatóság jóváhagyása szükséges, ha az a gyermek nevének megváltoztatására, családi jogállására és az ezzel kapcsolatos perindításra vonatkozik.”

32. §

A Ptk. 4:151. § (1) bekezdés a) pontjában az „a gyámhatóság” szövegrész helyébe az „az anyakönyvvezető” szöveg lép.

33. §

Hatályát veszti a Ptk. 4:151. § (2) bekezdésében a „vagy a gyámhatóság” szövegrész.

5. Záró rendelkezések

34. §

(1) Ez a törvény – a (2)-(6) bekezdésben foglalt kivétellel – 2021. február 1. napján lép hatályba.

(2) A 11. § (5) és (6) bekezdése, a 29. § 8., 17., 19. és 21. pontja, valamint a 30. § l) pontja 2021. március 1. napján lép hatályba.

(3) A 1. § (1) bekezdés a) pontja, az 5. § (9) bekezdése, a 10. § (2) és (4) bekezdése, a 23. § (1) bekezdése, a 29. § 4. pontja, valamint a 30. § e) pontja 2021. július 1. napján lép hatályba.

(4) Az 5. § (5) bekezdése, a 18. § (1) bekezdése, a 26. § (2) bekezdése, a 29. § 10., 11. és 15. pontja, valamint a 30. § i) pontja 2021. október 1. napján lép hatályba.

(5) A 3. § (2) bekezdése, a 4. § (4) bekezdése, az 5. § (7) bekezdése, a 11. § (3) bekezdése, a 12. § (2) bekezdése, a 13. § (4) bekezdése, a 15. § (1) és (2) bekezdése, a 20. §, 22. § (4) és (6) bekezdése, a 24. §, a 25. §, a 29. § 3., 5. és 27. pontja, a 30. § a) és f) pontja, valamint a 31. § (1) bekezdése 2022. január 1. napján lép hatályba.

(6) A 4. § (2) és (3) bekezdése, az 5. § (3) és (8) bekezdése, a 7. § (2) bekezdése, a 18. § (2) bekezdése, a 19. § (2) bekezdése, a 27. § (2) bekezdése, valamint a 29. § 29. pontja 2022. június 1. napján lép hatályba.

Általános indokolás

A 2020-ban immár 125 éves múltra visszatekintő állami anyakönyvezés történetében fontos mérföldkövet jelentett az elektronikus anyakönyv 2014. július 1-jén történt bevezetése. Az országos elektronikus nyilvántartás megfelelő alapot szolgáltat ahhoz, hogy az elektronikus ügyintézés a jelenlegihez képest nagyobb teret kaphasson az anyakönyvi igazgatásban. A törvényjavaslat ennek érdekében széles körben törekszik megteremteni a kérelemre induló eljárások elektronikus formában történő kezdeményezésének jogszabályi kereteit.

A törvényjavaslat elsősorban a hatásköri szabályok és az eljárási szabályok módosításával egyszerűsíti, továbbá gyorsítja az anyakönyvi eljárásokat, egyúttal a jogértelmezést segítő, valamint a jogalkalmazás egységességét szolgáló módosításokkal elősegíti a jogalkalmazók hatékonyabb feladatellátását.

Az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Részletes indokolás

1. §

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény arról rendelkezik, hogy a személyazonosító igazolvány adatainak a nyilvántartásban szereplő adattól való eltérése esetén a hivatalos személynek erről értesítenie kell a polgárt, ugyanakkor a jogszabály nem tartalmaz arra vonatkozó kötelezettséget, hogy erről a járási hivatalt is értesíteni kellene. Ennek hiányában – ha a polgár nem kezdeményezi az okmánya cseréjét – a járási hivatal nem tud az eltérő adattartalmú okmányról, így az érvénytelen okmány bevonásáról, valamint az új okmány kiállításának ügyében nem tud intézkedni. A hatósági nyilvántartás adattartalmát érintő változás vagy adatjavítás miatt szükséges okmánycserék, valamint az ennek érdekében esetlegesen indokolt hatósági intézkedések hatékonyságának növelése érdekében a hivatalos személyek értesítési kötelezettségét is meg kell állapítani.

Az anyakönyvben nyilvántartható családi állapotokhoz igazodva szükséges továbbá a családi állapotról vonatkozó adattartalmak kiegészítése.

2. §

Az állampolgársági eskütétel megfelelő előkészítése és a honosított személy személyazonosító igazolványának hivatalból történő legyártása miatt a törvényjavaslat racionalizálja az ügyfél

eskütel helyének megváltoztatásához való jogát. A módosítás szerint erre egy alkalommal lesz lehetősége a honosított, visszahonosított személynek.

A módosítás ezen túlmenően a köztársasági elnök elutasító döntésének közlésével kapcsolatos rendelkezések beépítését is célozza.

3. §

Az anyakönyvi eljárások körének az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény (a továbbiakban: At.) belső koherenciájának biztosítása, valamint az eljárások egyszerűsítése érdekében bevezetésre kerülő utónév módosítására irányuló eljárás, továbbá a házassági név megváltoztatásának a hatásköri változásai miatti kiegészítését tartalmazza a szakasz.

4. §

Az At. hatásköri szabályainak módosítása elsősorban terminológiai pontosításokat, az eljárások egyszerűsítésével és gyorsításával összefüggésben álló rendelkezéseket tartalmaz.

Az At. módosítása alapján a nem magyar állampolgárnak azt a tényt, hogy a házasságkötésének vagy a bejegyzett élettársi kapcsolata létesítésének a személyes joga szerint nincs akadálya, a jövőben nem kell okirattal igazolnia. Ebből fakadóan a tanúsítvány alóli felmentésre irányuló eljárás a jövőben megszűnik, amelyet a módosuló hatásköri szabályok is megfelelően tükröznek.

A házasságkötést vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítését megelőző családi állapot igazolása továbbra is kötelező lesz, így fennmarad az anyakönyvi szerv külföldi okiratok elfogadhatóságának vizsgálatával kapcsolatos feladatköre.

Az anyakönyvi eljárásokban a személyazonosságot és az állampolgárságot minden esetben vizsgálni szükséges. Erre figyelemmel a külföldi okiratok körében meg kell különböztetni a külföldi személyazonosságot, illetve állampolgárságot igazoló okiratokat, tekintve, hogy adattartalmuk hiteles fordítás és különleges szakértelem nélkül is értelmezhető. A módosítás az egységes jogértelmezést és jogalkalmazást szolgálja azáltal, hogy egyértelművé teszi, miszerint ha az anyakönyvbe történő bejegyzés alapja a személyazonosságot, valamint állampolgárságot igazoló külföldi okirat, a bejegyzést az anyakönyvvezető teljesíti.

A magyar állampolgár anyától származó, Magyarországon született gyermekre nem magyar állampolgár férfi által tett teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat esetén nem indokolt az anyakönyvi szerv közreműködése. A nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: Nmjt.) rendelkezései alapján az anyakönyvvezető saját hatáskörben megítélheti, hogy az apai elismerő nyilatkozat alapján betölthető-e az apai státusz. A rendelkezés értelmében a születés azonnal az elismerő apa adataival anyakönyvezhető, így nincs szükség adatváltozás átvezetésére, valamint az újszülött részére kiállított születési anyakönyvi kivonat és a részére kiállított hatósági igazolványok cseréjére sem. A nem magyar állampolgár anyától

származó gyermekekre, magyar állampolgár férfi által tett apai elismerő nyilatkozat esetén továbbra is szükséges az anyakönyvi szerv hatáskörének fenntartása.

Az At. módosítása alapján számos anyakönyvi eljárás esetében lehetőség lesz elektronikus azonosítást követően a kérelem elektronikus kapcsolattartás útján történő előterjesztésére. Ezek közül az elektronikus anyakönyvben szereplő bejegyzést érintő és a kérelem elektronikus benyújtására előírt feltételnek megfelelő – azaz a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) házassági névviselési formákra vonatkozó rendelkezései alapján kért – házassági névviselési forma módosítására irányuló eljárásokra nézve, a módosítás a hatáskört az anyakönyvi szervhez telepíti. A módosítás ezekben az ügyekben az automatizált döntéshozatal szabályait rendeli alkalmazni, így ennek figyelembevételével az országos illetékességgel eljáró anyakönyvi szerv kijelölését kormányrendelet fogja tartalmazni.

A módosítás az elektronikus úton igényelt anyakönyvi kivonatok kiállítására vonatkozó hatásköri szabályokat gondolja újra annak érdekében, hogy az anyakönyvvezetők felügyeleti szerveként kijelölt anyakönyvi szervek nagyobb betekintést tudjanak nyerni az illetékességi területükön eljáró anyakönyvvezetők anyakönyvi bejegyzéseire. Az anyakönyvvezetők döntéseivel szemben általánosan kizárt a fellebbezés lehetősége, valamint a nem magyar állampolgárok anyakönyvi eseményeit érintő adatszolgáltatásokat is közvetlenül az anyakönyvvezetők teljesítik, így a módosítás az elektronikus anyakönyvben szereplő anyakönyvi eseményekről kérelmezett anyakönyvi kivonatok kiállításának gyorsításán túl a felügyeleti tevékenység hatékonyságának növelését is szolgálja.

Az anyakönyvi okiratok kiállítására vonatkozó szabályok módosítását egyúttal a névváltoztatást érintő rendelkezések módosítása is indokoltá teszi. A névváltoztatási okirat megszüntetése miatt szükséges a névváltoztatási okiratmásolat helyébe lépő névváltozási hatósági bizonyítvány, mint új anyakönyvi okirat kiállításának hatásköri szabályait megteremteni.

5. §

1895. október 1-je, az állami anyakönyvezés bevezetése előtt született személy esetében nincs születést nyilvántartó anyakönyvvezető, ezért szükséges az illetékességi szabály pontosítása.

A jogalkalmazás egyszerűsítése érdekében a jelenleg kormányrendeleti szinten lévő, a házassági névviselési forma módosításával kapcsolatos illetékességi szabályok At.-ben kapnak helyet. Emellett a szabályozás megteremti az elektronikus úton benyújtott házassági névviselési forma módosítására irányuló kérelmek speciális illetékességi szabályait is.

A hazai anyakönyvezést érintő módosítás célja az egységes szabályozás kialakítása, valamint a Magyarország területén található külképviselőten történő házasságkötésre és bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére vonatkozó rendelkezésekkel összefüggő hatásköri és illetékességi szabályok telepítése.

Az At. módosítása a jogalkalmazás megkönnyítése érdekében egyértelműbbé teszi az illetékességi szabályokat. A rendelkezések biztosítják az országos elektronikus nyilvántartás nyújtotta lehetőségek megfelelő kiaknázását, egyúttal igazodnak az egyes eljárások speciális jellegéhez is. A rendelkezés általánosságban rögzíti, hogy a törvény eltérő rendelkezése hiányában a nyilvántartó anyakönyvvezető jogosult eljárni, amellyel kapcsolatban fontos hangsúlyozni, hogy eltérést nem csak az At. egésze tartalmazhat. A gyakorlatban előfordul, hogy az anyakönyvi bejegyzést érintő adatkódosítás más anyakönyvi bejegyzéseket is érint, így az anyakönyv közhitelességének biztosítása érdekében a rendelkezés az általános szabálytól eltérve kimondja, hogy ennek bejegyzésére az adatkódosítást bejegyző anyakönyvvezető szintén illetékes.

Az anyakönyvi okiratok kiállítására vonatkozó szabályok módosítására az elektronikusan benyújtott kérelmek hatásköri szabályainak változására, valamint a névváltozási hatósági bizonyítvány, mint új anyakönyvi okirat bevezetésére figyelemmel kerül sor.

Az apai elismerő nyilatkozatok nyilvántartása az anyakönyvhöz hasonlóan közhiteles hatósági nyilvántartás, így szükséges egyértelművé tenni az adatjavításra vonatkozó rendelkezéseket. Emellett a szabályozás a hatásköri és illetékességi szabályok között rendezi, hogy a nyilvántartásból való törlésre kizárólag a születés helye szerint illetékes anyakönyvi szerv és a hazai anyakönyvvezés végzésére kijelölt anyakönyvi szerv jogosult.

Az anyakönyvből történő törlésre vonatkozó szabályok egy helyen történő szabályozása a jogszabály belső koherenciáját biztosítja.

6. §

A bejegyzések alapjául szolgáló okiratokkal összefüggő módosítás célja elsősorban a jogalkalmazás megkönnyítése és egységesítése. A módosítás egyértelmű és kiszámítható helyzetet teremt azáltal, hogy pontosabban meghatározza mely esetekben fogadható el az eljárásokban a személyes nyilatkozat. A jelenlegi szabályozás mellett a személyes nyilatkozat és a közokirat, illetve a teljes bizonyító erejű magánokirat viszonyát – különösen az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) egyidejű alkalmazása mellett – javasolt felülvizsgálni.

A jövőben a kijelölt anyakönyvi szerv egyedi esetekre vonatkoztatott nyilatkozata helyett egy elektronikusan közzétett jegyzék áll majd rendelkezésre azon államokról, amelyekből az okiratok átmeneti jelleggel nem szerezhetőek be. A módosítás ezáltal gyorsítja az anyakönyvi eljárások lefolytatását.

A nem magyar nyelven kiállított okiratok fordítására vonatkozó rendelkezések pontosítása az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusára figyelemmel indokolt. A hivatásos konzuli tisztviselő előtt benyújtott okiratok fordítására vonatkozó rendelkezések hazai anyakönyvezési

eljárásokkal azonos szabályainak az anyakönyvi eljárások egészére történő kiterjesztése az eljárások egyszerűsítését, valamint az állampolgárok költségeinek csökkentését szolgálja.

7. §

A módosítás célja az anyakönyvi eljárásra irányuló kérelmek előterjesztésére vonatkozó rendelkezések megállapítása.

Az At. igen szűk körben biztosítja az elektronikus ügyintézés és az elektronikus kapcsolattartás lehetőségét, így indokolt bővíteni azoknak az eljárásoknak a körét, amelyeknek kezdeményezésére elektronikusan is lehetőség van. Az anyakönyvi okiratok elektronikus kérelmezésén túl a jövőben a Ptk. névviselési formáinak megfelelő házassági névviselési forma módosítása, a nemzetiségi névviselés kérelmezése, az új eljárásként bevezetésre kerülő utónév módosítása, valamint a kizárólag a kérelmezőre, illetve a nevét viselő házastársára kiterjedő hatályú névváltoztatási ügyek esetében lesz lehetőség elektronikus ügyintézésre. A névváltoztatási ügyekkel kapcsolatban azokban az eljárásokban, amelyekben a másik szülő hozzájárulása is szükséges a kiskorú gyermek névváltoztatásának engedélyezéséhez, az elektronikus ügyintézés korlátozása és a hagyományos személyes ügyintézés megtartása valósul meg a módosítással.

Az anyakönyvi kivonat csak a saját anyakönyvi bejegyzések vonatkozásában kérelmezhető elektronikusan. Az ügyfelek részéről igény mutatkozik elektronikus úton történő kérelmezést a törvényes képviselő vagy a meghatalmazott részére is lehetővé tenni. A módosítás ennek jogszabályi alapjait teremti meg.

8. §

A többes állampolgárságra vonatkozó szabályok pontosítása a gyakorlati tapasztalatok alapján indokolt. A módosítás érdemi változtatást nem jelent, ugyanakkor egyértelművé teszi, hogy a magyar állampolgárokra alkalmazandó jogot nem az At. ezen rendelkezése állapítja meg, hanem az Nmjt. szabályait kell figyelembe venni. A rendelkezés célja pusztán annak kimondása, hogy többes állampolgárság esetén, ha az egyik állampolgárság a magyar, akkor az anyakönyvbe ezt kell bejegyezni. Az At. eljárási szabályokat rögzít, míg az alkalmazandó jog a magánjogi jogviszonyok szempontjából vizsgálendő.

9. §

A gyermek névváltoztatásának engedélyezése esetén indokolt a házassági anyakönyvbe bejegyzett, a gyermek családi nevére vonatkozó megállapodás módosítása, tekintettel arra, hogy az befolyással van a házasságból később születendő gyermekek névviselésére.

10. §

A nem magyar állampolgárok házasságkötését, továbbá a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítését megelőző eljárás teljeskörű felülvizsgálata az eljárások egyszerűsítése érdekében indokolt. A magyar jogszabályok alapján a magyar állampolgárok részére jelenleg sem állítanak ki olyan igazolást, amely a személyes joga szerint igazolná a külföldi hatóságok számára, hogy a házasságkötésének vagy a bejegyzett élettársi kapcsolata létesítésének nincs akadálya. Ugyanakkor ahogyan korábban a nemzetközi magánjogi szabályozás alapján, úgy jelenleg az At. szabályai szerint is mindezt a nem magyar állampolgárnak a Magyarországon történő házasságkötéséhez vagy bejegyzett élettársi kapcsolatának létesítéséhez igazolnia szükséges. A gyakorlati tapasztalatok alapján megállapítható, hogy nem szükséges a „tanúsítvány” bemutatására vonatkozó kötelezettség fenntartása. Amellett, hogy számos állam a kért igazolást – az állami nyilvántartások ellenőrzése nélkül – az ügyfél nyilatkozatára hagyatkozva állítja ki, valamint a jelentős nemzetközi mobilitás okán előfordulhat, hogy az állampolgár külföldön történt házasságkötéséről vagy bejegyzett élettársi kapcsolatáról a saját állampolgársága szerinti állam sem szerez tudomást, így meg kell teremteni annak lehetőségét, hogy igazolás helyett a nem magyar állampolgár házасuló fél a megelőző eljárás során nyilatkozatot tehesen. Természetesen a házasságkötést vagy bejegyzett élettársi kapcsolat létesítését megelőző családi állapotot a jövőben is közokirattal kell igazolni, ami megfelelően biztosítja azt, hogy ne jöjjön létre a magyar jog szerint közrendbe ütközőnek minősülő jogviszony. A létrejött magánjogi jogviszonyokra egyébiránt a jövőben is megfelelően alkalmazhatóak az érvénytelenség megállapításának szabályai, valamint annak jogkövetkezményei.

Mindez gyorsítja az eljárásokat, egyúttal jelentősen csökkenti az ügyfelek és az anyakönyvvezetők, valamint az anyakönyvi szervek adminisztratív terheit is. A „tanúsítvány” benyújtására vonatkozó szabályok felülvizsgálata emellett teret biztosít az igazolás benyújtása alóli felmentésre irányuló eljárás megszüntetésére is.

A házasságkötési, továbbá a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítési szándék bejelentését követően a jegyzőkönyv főszabály szerint egy évig érvényes, ugyanakkor előfordulhatnak olyan esetek, amikor megállapítható lenne, hogy a jegyzőkönyv és a felvételezett adatok felhasználására már a jegyzőkönyv érvényességi idejének lejárta előtt sem kerülhet sor. Ilyen eset lehet például, ha a házasságkötés vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítése a felek szándékának megfelelően meghiúsul. Ebben az esetben – különös tekintettel arra, hogy a házasságkötést követő hivatalbóli okmánykiállítások miatt az anyakönyvvezető biometrikus adatokat is felvételezhet – bármely fél kérése esetén indokolt a szándékbejelentés jegyzőkönyvének, valamint az ehhez kapcsolódóan felvételezett adatoknak a törlése. Ezen kívül a gyakorlatban előfordul, hogy a szándékbejelentést követően a házасulók, illetve a felek megváltoztatják az esemény helyszínét, így más anyakönyvvezető előtt párhuzamosan másik szándékbejelentést tesznek. Erről az anyakönyvvezető sok esetben a házасulóktól, felektől nem értesül, ugyanakkor ilyen esetekben a nyilvántartás adatainak összevetése alapján szintén indokolt az adatok törlésére vonatkozó rendelkezések megállapítása.

11. §

A születési családi neveket összekötő kötőjellel kapcsolatos rendelkezések az At. belső koherenciája érdekében a családi név korrekciójának szabályai között kerülnek szabályozásra, így az At. 44. § (2) bekezdéséből azok elhagyása indokolt.

Az Nmjtv. rendelkezéseire tekintettel a gyermek neve a nem magyar vagy nem csak magyar állampolgár szülő személyes joga szerinti szabályok alapján is anyakönyvezhető. A rendelkezés módosítása az eljárás egyszerűsítését eredményezi mind hatósági, mind ügyféli oldalról. A gyakorlatban az államok többsége nem állít ki a gyermek anyakönyvezését megelőzően igazolást arról, hogy a gyermek a külföldi állampolgárságot megszerzi. Így a jelenlegi gyakorlat szerint minden esetben a gyermek nevének anyakönyvezése a magyar jog szerint történik. Utóbb a szülők a külföldi állampolgárság igazolását követően hatvan napon belül kérhetik a gyermek nevének a módosítását, ami az újszülött részére kiállított születési anyakönyvi kivonat mellett a részére kiállított okmányok cseréjével is jár. Az eljárás racionalizálása, valamint az adminisztratív terhek csökkentése érdekében a magyar és külföldi állampolgársággal rendelkező szülőre figyelemmel – a gyermek külföldi állampolgárságának igazolása nélkül is – lehetőség lesz a gyermek számára a külföldi jognak megfelelő név anyakönyvezésére.

Az anyakönyvbe bejegyzett utónévtől eltérő utónév viselésének engedélyezése a hatályos szabályozás alapján kizárólag névváltoztatási eljárás keretében lehetséges. Az új eljárás bevezetésével az anyakönyvvezető – engedélyezési eljárás lefolytatása nélkül – az érintett személy erre irányuló bejelentése alapján vezeti át az adatomódosítást az anyakönyvben. Az hatáskör anyakönyvvezetőhöz történő telepítése egyszerűsíti és gyorsítja az eljárást.

Az At. 45. § (1) bekezdésének módosítása gyakorlati szempontok alapján indokolt terminológiai pontosításokat tartalmaz.

A nemzetiségi névviseléssel összefüggő rendelkezések a nemzetiségi utónévjegyzék könnyebb hozzáférhetőségét biztosítják és ennek köszönhetően lehetővé teszik a nemzetiségi névviseléshez fűződő jog hatékonyabb gyakorlását. Ennek érdekében a módosítás az országos nemzetiségi önkormányzat számára előírja a nemzetiségi utónévjegyzék elektronikus formában történő közzétételét, a folyamatos aktualizálás kötelezettségét, valamint egységesen meghatározza annak tartalmi elemeit.

12. §

A házassági névviselési forma módosítására irányuló rendelkezések kiegészítése a bejegyzett élettársi kapcsolatról, az ezzel összefüggő, valamint az élettársi viszony igazolásának megkönnyítéséhez szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi XXIX. törvényre figyelemmel indokolt.

A házassági névváltoztatási eljárás anyakönyvvezetői hatáskörbe történő telepítése az eljárások egyszerűsítését és gyorsítását szolgálja. A házassági névváltoztatás a megszűnt házasságot

követően ismertté vált, azon méltánytalan helyzetet hivatott kezelni, amikor megállapításra kerül, hogy a házastárs más születési név viselésére volt jogosult, mint amit a házassági bejegyzése tartalmaz és amely alapján a házastársa a nevét viselte. A helyzet mielőbbi kezelését szolgálja, hogy az iratok anyakönyvi szerv részére történő felterjesztése nélkül az anyakönyvvezető azon anyakönyvi eljárást követően, amelyben az adateltérést észleli, a házastárs névviselését saját hatáskörben rendezni tudja. A házassági név megváltoztatásának törvényi feltételeit az anyakönyvvezető saját hatáskörben vizsgálhatja, a házassági névváltoztatás bejegyzése mérlegelést nem igényel.

13. §

A nemzetközi magánjogi szabályozás alapján a magyar állampolgár más állam joga szerint érvényesen bejegyzett születési nevét belföldön el kell ismerni, ha az érintett magyar állampolgár e másik államnak is állampolgára, vagy az érintett magyar állampolgár szokásos tartózkodási helye abban az államban van. Erre figyelemmel a jogalkalmazás megkönnyítése és egységesítése érdekében a módosítás egyértelművé teszi, hogy a magyar állampolgár más állam joga szerint bejegyzett nevét külön engedélyezési eljárás lefolytatása nélkül be kell jegyezni az anyakönyvbe.

A Ptk. alapján a gyám nem jogosult a gyermek nevének megváltoztatására, ugyanakkor a gyakorlatban felmerülnek olyan méltányolható helyzetek, amikor a gyermek érdekét szolgálja, hogy a gyermek családi vagy utónevét megváltoztathassák. Erre figyelemmel a gyermek névváltoztatásának engedélyezésére irányuló kérelem gyám részéről történő benyújthatóságát a Ptk. módosítása ilyen esetekben a gyámhatóság mérlegeléséhez, jóváhagyásához köti.

Az At. belső koherenciájának biztosítása érdekében indokolt a névváltoztatási kérelem adattartalmának a pontosítása.

A módosítás megszünteti a biztonsági okmány formájában kiállított, névváltoztatást engedélyező névváltoztatási okiratot, valamint a névváltoztatási okiratmásolatot. A névváltoztatási okirat kivezetése egyszerűsíti az anyakönyvi eljárást. A döntés közlése a módosítás eredményeként az Ákr. szabályainak megfelelően egyszerűsített határozat formájában is történhet, amelynek meghozatala egyszerűbb adminisztratív művelet, mint a biztonsági okmány kiállítása. A jövőben a névváltoztatási eljárásban megváltoztatott névről névváltoztató hatósági bizonyítvány formájában kérhető majd igazolás.

14. §

Az At. 55. § (1a) bekezdésében található szabályozás logikailag az 54. §-hoz tartozik. A módosítás tartalmi változást nem jelent.

Az At. értelmező rendelkezése – a megkülönböztető betűjel és a ragadványnév mellett – a

családi név korrekciójának tekinti a kötőjel kötelező használatának elrendelése miatti névviselés rendezését is, így a rendelkezések kiegészítése indokolt.

15. §

A papír alapú anyakönyvi bejegyzések rögzítésére vonatkozó szabályok módosítása a gyakorlati tapasztalatok alapján, valamint a papír alapú anyakönyvi bejegyzések elektronikus anyakönyvbe történő minél teljesebb körű rögzítése érdekében indokolt.

16. §

A házasság, valamint a bejegyzett élettársi kapcsolat nem létezésének, érvénytelenségének megállapításáról, továbbá felbontásáról vagy megszüntetéséről történő értesítési kötelezettség At.-ban történő szabályozása hiánypótló rendelkezésként kerül beiktatásra.

17. §

Az At. 62. § (3) bekezdése rendelkezik az elhalt személy személyazonosító igazolványának és személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványának kezeléséről, így indokolatlan ezen okmányok (2b) bekezdés a) pontjában való felsorolása.

A korábbi eltérő szabályozás miatt – normavilágosság szempontjából – indokolt, hogy az anyakönyvvezetők az elhunytak okmányait egységesen a haláleset helye szerint illetékes járási hivatalnak küldjék meg.

18. §

Az anyakönyvi eljárásokhoz szükséges ellenőrzések gyorsabb és hatékonyabb lefolytatását biztosítja, ha az anyakönyvvezető az elektronikus anyakönyvi nyilvántartás informatikai rendszerén keresztül biztosított közvetlen hozzáféréssel jogosult megismerni a rendelkezési nyilvántartásban, valamint a gondnokoltak nyilvántartásában kezelt adatokat.

19. §

Az anyakönyvi események anyakönyvezésére vonatkozó rendelkezések pontosítását, valamint kiegészítését a gyakorlati tapasztalatok teszik indokolttá. Az anyakönyvi eljárásokra vonatkozó ügyintézési határidők megállapítása az egységes jogalkalmazást, valamint – Ákr.-ben meghatározott hatvan napos teljes eljárás ügyintézési határidejéhez mérten – az eljárások gyorsítását szolgálja. A külföldi elemet tartalmazó jogviszonyokra, valamint a bejegyzések alapjául szolgáló külföldi okiratokra tekintettel az anyakönyvi szervek külföldi okirat alapján lefolytatott eljárásaiban, továbbá a hazai anyakönyvezési eljárásokban javasolt a hatvan napnál hosszabb ügyintézési határidő megállapítása.

Az elektronikus anyakönyvi nyilvántartás informatikai rendszere az anyakönyvvezetők munkájának támogatása érdekében generálni tudja a Ptk. névviselési formáinak megfelelő házassági neveket. A funkció alapot szolgáltat arra, hogy a magyar házassági névviselési szabályoknak megfelelő formában, elektronikus úton kérelmezett házassági névviselési forma módosítása esetén az adatváltozás bejegyzése automatizált módon az automatikus döntéshozatal szabályai szerint huszonnégy órán belül megtörténhessen. A módosítás biztosítja, hogy az állam az állampolgárok szándékának megfelelő házassági névviselést a lehető leggyorsabban regisztrálja.

20. §

Az utónév módosítása a hazai anyakönyvezéssel egyidejűleg is kérelmezhető.

21. §

Az alapiratok, a névváltoztatási iratok esetében is az At. mondja ki az őrzési kötelezettséget, valamint a selejtezésre vonatkozó tilalmat, így a papír alapú anyakönyv, továbbá a névmutató vonatkozásában is javasolt kimondani mindezeket.

22. §

A módosítás az anyakönyvben nyilvántartott adatokban történő pontosítást tartalmazó rendelkezéseket tartalmazza.

A házasság megszűnését követően nem indokolt az állampolgársággal kapcsolatos változás nyilvántartása, valamint annak az anyakönyvi kivonaton történő megjelenítése. A házassági nevet a házassági anyakönyvi bejegyzés igazolja, amelynek a módosítása a házasságkötést követően is lehetséges, így kizárólag ennek az adatnak a változását szükséges a megszűnt házasság esetében átvezetni. Az állampolgárság változására vonatkozó rendelkezések megfelelően irányadóak a bejegyzett élettársi kapcsolattal összefüggésben nyilvántartandó adatokra is.

A nem létező házasság, valamint bejegyzett élettársi kapcsolat megállapítására vonatkozó rendelkezések pontosítását gyakorlati tapasztalatok indokolják. A módosítás a jogalkalmazás megkönnyítését szolgálja.

A gyakorlatban előfordult olyan eset, hogy az ismeretlen holttest személyazonossága a rendőrség értesítése alapján előbb ismertté vált, utóbb pedig megállapították, hogy mégsem az a személy hunyt el. Ebből fakadóan nem indokolt az adatoknak az ismeretlen holttestek nyilvántartásából történő teljes törlése. A nyilvántartás erre figyelemmel kiegészül az ismertté válás tényével és időpontjával.

23. §

Az apai elismerő nyilatkozatok nyilvántartásának pontosítását a Ptk.-val való maradéktalan összhang biztosítása, valamint a jogalkalmazói tapasztalatok teszik szükségessé. Az apai elismerő nyilatkozatok nyilvántartásában a nyilatkozat megtételekor igazolt adatokat szükséges nyilvántartani, így utóbb változás esetén az adatok átvezetése az elektronikus anyakönyvben történik, így az adatjavítás bejegyzésén túl az adatváltozások nyilvántartáson történő átvezetése nem indokolt.

Az apai elismerő nyilatkozat felvételére és rögzítésére vonatkozó rendelkezések pontosítása a gyakorlati tapasztalatok alapján a jogszabályi koherencia, valamint a jogalkalmazás megkönnyítése érdekében történik. A nem anyakönyvvezető előtt tett apai elismerő nyilatkozatok esetében jelenleg is előírás, hogy az apai elismerő nyilatkozatot az e törvényben meghatározott, az apai elismerő nyilatkozatok nyilvántartásának megfelelő adatokkal kell felvenni és a nyilatkozatot tevők mellett az apai elismerő nyilatkozat megtételénél közreműködőknek is alá kell írnia. A gyakorlatban sokszor előfordul, hogy a nem anyakönyvvezető előtt felvett apai elismerő nyilatkozat nem tartalmazza az At.-ban előírt valamennyi adatot vagy aláírást, így azok pótlása érdekében intézkedni szükséges. Tekintettel arra, hogy a nyilatkozatot nem a rögzítő anyakönyvvezető előtt tették meg, a hiányosság pótlása azon szerv előtt indokolt, amely előtt az apa és az anya, valamint a közreműködő személyek személyesen megjelentek.

24. és 25. §

A névváltozási hatósági bizonyítvány, mint anyakönyvi okirat bevezetésével megfontolandó az okirat-nyilvántartás adattartalmának a kiegészítése, valamint szükséges megállapítani a névváltozási hatósági bizonyítvány kiállítására, továbbá adattartalmára vonatkozó rendelkezéseket.

26. §

A betekintésre vonatkozó szabályok kiegészítése egyértelművé teszi, hogy a papír alapú anyakönyvbe történő betekintés az ügyfelek részéről nem lehetséges. Az anyakönyvbe bejegyzett adatok igazolása az At.-ban meghatározott szervek, hatóságok kivételével kizárólag az anyakönyvi okiratok kiállításával lehetséges.

Az At. közvetlen hozzáférésre vonatkozó rendelkezéseinek módosítása az állampolgársági ügyekben eljáró szerv adatkezelésének módját és annak terjedelmét vizsgálja felül az állampolgársági eljárások, különösen a magyar állampolgárság megállapítására irányuló eljárás hatékonyabb lefolytatása érdekében.

27. §

Az anyakönyvi eljárások egyszerűsítésének és elektronizálásának része az elektronikus

nyilvántartások közötti automatikus adatátadás lehetőségének biztosítása. A különböző informatikai rendszerek közötti automatikus adatátadás kiegészítésével, az anyakönyvi bejegyzés teljesítését követő automatikus értesítési kötelezettséget állapít meg a módosítás.

Az elektronikus anyakönyvi rendszer részéről javasolt az Elektronikus Halottvizsgálati Bizonyítványt Kiállító Rendszer felé történő értesítési kötelezettség megállapítása.

28. §

Az átmeneti rendelkezés beiktatása az érintett rendelkezések hatályba lépését megelőzően bejelentett szándék esetén a már kitűzött házasságkötési vagy bejegyzett élettársi kapcsolatlétesítési időpontokra figyelemmel szükséges.

29. §

A szakasz az At. módosításra kerülő rendelkezéseire figyelemmel indokolt, továbbá terminológiai pontosításokat és a jogszabályi koherenciát biztosító rendelkezéseket magába foglaló szövegcsere módosításokat is tartalmazza.

Az 1. mellékletben található, a jegyzőkönyvek adattartalmát érintő, törvényi szintet nem igénylő rendelkezések kormányrendeleti szinten kerülnek a jövőben szabályozásra.

A gyakorlatban előfordultak olyan esetek, amikor magyar és külföldi állampolgársággal is rendelkező személy Magyarország területén működő külképviseleten kötött házasságot. Ennek elismerése a Ptk. és az At. szabályai alapján nem lehetséges, így a magyar jog szerint nem létezőnek minősülő házasság, vagy bejegyzett élettársi kapcsolat miatt a nemzetközi magánjogi kollízió feloldása érdekében rendezni kell a helyzetet jogszabályi szinten is. A tapasztalatok szerint igény mutatkozik arra, hogy a nem magyar állampolgárok mellett kettős állampolgársággal rendelkező magyar állampolgárok is házasságot köthessenek vagy bejegyzett élettársi kapcsolatot létesíthessenek külföldi külképviseleti hatóság előtt. Erre azonos külföldi állampolgárság esetén biztosít lehetőséget a módosítás. Mindennek természetesen továbbra is feltétele lesz, hogy mindezt nemzetközi szerződés, valamint a külföldi állam joga lehetővé tegye. Ezzel összhangban a törvénymódosítás rendezi a Magyarország területén található külképviseleti hatóság előtt magyar állampolgár által kötött házasság vagy bejegyzett élettársi kapcsolat magyar anyakönyvezésének hatásköri szabályait is. A részletszabályokat kormányrendelet állapítja meg.

Az anyakönyvvezetők számára történő kötelező pihenőnap biztosítása érdekében a vasárnap történő házasságkötést, bejegyzett élettársi kapcsolat létesítést a módosítás kizárja.

Az okirat adattartalmában bekövetkezett változásokról szóló tájékoztatás az elektronikus anyakönyv bevezetését követően kiállított anyakönyvi kivonatok esetében biztosítható, így a módosítás ennek megfelelően pontosítja a vonatkozó rendelkezést.

30. §

Az At., valamint a törvénymódosítás egészével összhangban álló hatályon kívül helyező rendelkezések.

31-33. §

A szabályozás alapján a házasságkötés előtt közvetlenül viselt név hozzákapcsolására van lehetőség, és a születési névnek a férj nevéhez -né toldatos formában történő viseléséhez külön eljárást kell lefolytatni a korábbi házasságban viselt névviselési forma módosítása érdekében. A Ptk. a -né toldatos házassági névviselési formák vonatkozásában bővíti a választható házassági névviselési formákat, emellett megszünteti a házassági névviselési forma módosítására irányuló eljárás szükségességét, ezáltal csökkentve mind az állampolgárok, mind az anyakönyvvezetők adminisztratív terheit.

Az anyakönyvvezető az anyakönyvezéshez szükséges adatok beszerzése érdekében a saját eljárásában is felhívja a szülőket a gyermek nevének a meghatározására. Amennyiben ez sikertelen, értesíti a gyámhatóságot, amely a gyámhatósági névmegállapításra vonatkozó szabályok szerint jár el. Az eljárások gyorsítását szolgálja, hogy a gyámhatóság ismételt felhívása helyett az anyakönyvvezető sikertelen felhívása is megalapozza a gyámhatóság eljárását. A módosítás a gyermek nevének mielőbbi meghatározását és a születés mielőbbi anyakönyvezését szolgálja.

34. §

Hatályba léptető rendelkezések.